

MIRKO RAMOVŠ, SLOVENSKI NARODNI PLESOVI (Skripta za folklorni seminar), Prosvjetni sabor Hrvatske, Zagreb 1971, 119 str.

Prosvjetni sabor Hrvatske objavio je za potrebe Ljetne škole folkloru ovo djelo ljubljanskog etnokoreologa Mirka Ramovša i tako proširio značajan repertoar svojih izdanja posvećenih etnokoreologiji.

Nakon sažetog ali vrlo informativnog uvoda M. Ramovš donosi opise plesova podijeljenih u grupne i parovne plesove, njih ukupno 55. Tu je građa sa svih strana Slovenije: iz Bele krajine, Dolenjske, Koruške, Prekomurja, Primorske, Rezije i Štajerske. Kod svakog plesa donijet je najprije glazbeni zapis i tekst pjesme ako postoji, a zatim kinetogram Labanovim sistemom i tekst s najosnovnijim objašnjenjima pokreta i prostornog smještaja plesača.

Pri kraju knjige autor daje popise plesova po onom redu kako su prikazani u knjizi i prema pokrajinama gdje su zabilježeni. Tu je i popis literature odakle je uzimana građa i ostali podaci. Mirko Ramovš je ovim djelom pridonio lakšem pregledu slovenskih plesova s obzirom na njihovu rasprostranjenost u raznim krajevima Slovenije.

Ivan Ivančan

BRANKA KOTUROVIĆ i ALEKSANDAR MARINKOVIĆ, NARODNE IGRE JUGOSLAVIJE. Metodika — tehnika — ritam, izd. Interplas, Beograd 1973, 312 str.

Ova, za naše prilike vrlo raskošno opremljena knjiga, s brojnim ilustracijama u crnobijeloj i kolor-tehnici, u prvom je redu namijenjena nastavnicima i učenicima onih škola koje u svom nastavnom planu imaju i učenje narodnih plesova. Vrlo je stoga korisno što se na jednom mjestu mogu naći plesovi raznih krajeva Jugoslavije, posebno izdvojeni narodni plesovi koji se izvode samo uz pjevanje te plesovi koji su pogodni za primjenu u radu s djecom. B. Koturović, glavni autor ove knjige, se je i ranije mnogo bavila problemom primjene narodnih plesova u školskoj nastavi, pitanjem odgoja putem narodnoga plesa te su uvodne napomene u knjizi samo sukus rasprava o kojima je Koturovićeva već predavala i pisala. U sprezi sa A. Marinkovićem B. Koturović pronalazi novi način ilustriranja pokreta, gesta i prostornog gibanja, a zatim opisuje plesove s raznih strana Jugoslavije. Ona to čini donoseći najprije tekst pjesme — ukoliko pjesma postoji, zatim slijedi melodija muzičke pratnje, opis plesa, prostorni oblik plesa i njegov ritam. Na kraju knjige donijeta je literatura kojom se je autorica služila. Uz knjigu prezentirana je određena količina gramofonskih ploča na kojoj je snimljena glazbena pratnja plesovima i to na glasoviru. Na taj način nastavnik ima mogućnost svaki ples paralelno s uvježbavanjem i pratiti u njegovom pravom tempu.

Među nedostatke knjige ubrojio bih neravnomjerno tretiranje pojedinih krajeva. Tako od ukupno 130 plesova svega devet otpada na Hrvatsku, a i tu su zastupljene samo Baranja, Slavonija, Turopolje i Posavina. U knjizi je obrađeno svega osam plesova Bosne i Hercegovine, osam iz Slovenije, deset iz

Crne Gore i osam iz Makedonije. Osim ovog propusta držim da je velika šteta što plesovi nisu obrađeni Labanovom kinetografijom jer bi onda bili dostupni i širem krugu plesnih pedagoga i stručnjaka u svijetu.

Ivan Ivančan

MARTIN GYÖRGY, MAGYAR TÁNC TÍPUSOK ÉS TÁNC DIALEKTUSOK, Néptáncpedagógusok Kiskönyvtára, Népművelési Propaganda Iroda, Budapest b. g., 266 str. + 57 nepaginiranih strana s notnim primjerima. (Dodatni svesci: I. A NYUGATI DIALEKTUS TÁNC AI, b. g., 11 str. + 24 table s kinetogramima; II. A TISZAI DIALEKTUS TÁNC AI, 1971, 7 str. + 31 tabla s kinetogramima; III. AZ ERDÉLYI DIALEKTUS TÁNC AI, 1972, 4 str. + 32 table s kinetogramima.)

Ovo se najnovije djelo plodnog mađarskog etnokoreologa Martina Györgyja sastoji od četiri sveska.

Prvi svezak daje teoretske rasprave. U uvodu govori se o tome što čini dijalekat nekog plesa, koje su granice pojedinih dijalekata i koji su elementi poslužili autoru pri diobi plesova na dijalekte.

Martin György piše zatim o stilskim slojevima mađarskih plesova koje on dijeli na plesove starog i plesove novoga sloja posebno se osvrćući na djevojačka kola, plesove s oružjem, pastirske plesove, stare poskokne i parovne plesove, a među plesovima novoga stila na verbunk i čardaš.

Jedno poglavlje posvećeno je muzičkoj pratnji, njenom odnosu prema plesovima starog i novog stila te naročito onim plesovima koji su praćeni samo pjesmama. Autor daje i poseban popis tih pjesama.

Nakon toga govori se posebno o zapadnom ili dunavskom dijalektu, o srednjem ili dijalektu Potisja i istočnom ili erdeljskom, s naznakama raznih podgrupa odnosno varijeteta.

Prvi svezak završava kazalima i glazbenim primjerima.

Kod tri preostala sveska odijeljeno se daje građa za svaki od tri spomenuta dijalekta i to na način koji je već uobičajen u mađarskoj literaturi. Plesovi su poredani abecednim redom a podijeljeni ne po geografskoj rasprostranjenosti već prema tipovima. Svi plesovi obrađeni su Labanovom kinetografijom i to je još jedna kvaliteta ove zaista vrijedne publikacije.

Ivan Ivančan

NEXHAT AGOLLI, VALLE NGA RRETHI I LIBRAZH DIT, Sektori i muzikës dhe koreografisë, »Mihal Duri«, Tiranë 1972, 320 str.

Novo i opširno djelo albanskog etnokoreologa N. Agollija opisuje plesove okolice Librazhda. Štivo se može lako pratiti jer za sve teoretske probleme postoji opširan francuski rezime. Knjiga se sastoji od nekoliko dijelova. U prvom, uvodnom dijelu autor daje općenite napomene o folkloru Librazhda i okolice. Zatim daje općenite karakteristike ženskog i muškog plesanja s